

Tiliehdot

SUOMEN ARVOPAPERIKESKUKSEN (ARVOPAPERIKESKUS) ASIAKASTILIPALVELUN ARVO- OSUUSTILIN TILIEHDOT 1.3.2008

ARVO-OSUUSTILILLE TEHTÄVÄT KIRJAUKSET

Arvo-osuustilille voidaan tehdä arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991) tarkoitettuja kirjauksia. Vastuu kirjaushakemuksen perusteena olevien tietojen ja asiakirjojen oikeellisuudesta on hakijalla. Hakemuksessa on yksilöitävä kirjauksen kohteena oleva arvo-osuustili, arvo-osuuslaji ja -määrä sekä muut kirjauksen kannalta tarpeelliset tiedot.

ARVO-OSUUSTILIN KÄYTTÖOIKEUS

Arvo-osuustilin käyttöoikeus on tilinhaltijalla itsellään tai hänen valtuuttamallaan henkilöllä. Valtuutuksessa yksilöidään, millaisia kirjaushakemuksia valtuutetulla on oikeus esittää ja mitä arvo-osuustiliiä koskevia tietoja hänellä on oikeus saada.

TILI-ILMOITUKSET

Tilinhaltijalle lähetetään tili-ilmoitus jokaisesta arvo-osuustilille tehdystä kirjauksesta.

Vuosittilote arvo-osuustilin sisällöstä edellisen vuoden lopussa lähetetään tilinhaltijalle hyvissä ajoin ennen tammikuun loppua, jollei tilinhaltijan kanssa ole sovittu muusta tiliotteen antamisajankohdasta.

OSINGOT JA MUUT SUORITUKSET

Arvo-osuustiliin liitetään maksuyhteystieto osinkojen ja muiden suoritusten maksamista varten. Maksuyhteystieto voi olla suomalainen pankkitili. Ellei pankkitilinumeroa ole annettu, Arvopaperikeskus ohjaa osingon tai muun suorituksen tilinhaltijan jakeluosoitteeseen.

Osinko on yleensä nostettavissa tilinhaltijan ilmoittamalta pankkitililtä yhtiön ilmoittamana maksupäivänä ja muu suoritus eräpäivänä. Ellei pankkitiliä ole ilmoitettu, antaa Arvopaperikeskus maksutoimeksiannon pankin välitettäväksi yhtiön ilmoittamana maksu- tai eräpäivänä. Suoritus katsotaan maksetuksi, kun Arvopaperikeskuksen käyttämä pankki on maksanut varat välittävälle pankille.

OSAKEANTI, SULAUTUMINEN, JAKAUTUMINEN TAI MUU YHTIÖN PÄÄTTÄMÄ TOIMENPIDE

Arvopaperikeskus lähettää merkintäohjeen niille tilinhaltijoille, joilla arvo-osuustilin tietojen mukaan on merkintäetuoikeus osakeannissa tai muussa emissiossa. Ohjeessa ilmoitetaan yhtiön päättämä merkintä- ja maksupaikka. Merkinnän tekeminen jää tilinhaltijan tehtäväksi merkintäohjeessa kerrotulla tavalla.

Arvopaperikeskus toteuttaa merkinnän tai lunastuksen osakeantiehtojen tai yhtiön päätösten mukaisesti, jos osakeannin tai muun emission järjestänyt

yhtiö on päättänyt osakkeiden automaattisesta merkinnästä tai ylijääneiden merkintäoikeuksien lunastamisesta.

Arvopaperikeskus tiedottaa sulautumisesta ja jakautumisesta, jos sulautumisvastikkeen vastaanottaminen edellyttää tilinhaltijalta toimenpiteitä.

Edellisten lisäksi Arvopaperikeskus tekee muut yhtiön toimenpiteestä tai päätöksestä johtuvat kirjaukset.

Arvopaperikeskuksen katsotaan saaneen tiedon osakeannista, sulautumisesta, jakautumisesta tai muusta yhtiön päättämästä toimenpiteestä, kun se on julkistettu arvopaperimarkkinalain (495/1989) mukaisesti tai erikseen liikkeeseenlaskijan toimesta kirjallisesti ilmoitettu Arvopaperikeskukselle.

Merkintäoikeuspohjaisessa maksuttomassa annissa Arvopaperikeskuksella on oikeus, mutta ei velvollisuutta, ryhtyä toimenpiteisiin merkinnän tekemiseksi asiakkaan puolesta.

Arvopaperikeskus ei lähetä merkintäohjetta, jos liikkeeseenlaskija tai sen edustaja lähettää ohjeen.

ARVO-OSUUSTILIN AVAAMINEN JA LOPETTAMINEN

Arvo-osuustilin avaaminen edellyttää, että asiakas on toimittanut Arvopaperikeskukselle asianmukaisesti täytetyn tilinavauslomakkeen liitteineen. Arvo-osuustileistä annetun lain 3 §:n mukaan yksityishenkilöistä merkitään arvo-osuustilille suomalainen henkilötunnus. Yhteisöistä merkitään arvo-osuustilille yritys- ja yhteisötunnus, jos sellainen on annettu.

Arvopaperikeskus antaa asiakkaalle tarvittaessa keinotekoisien asiakastunnuksen.

Puutteellinen tilinavaushakemus voidaan hylätä.

Hakijan on selvitettävä henkilöllisyytensä tilinavauksen yhteydessä Arvopaperikeskukselle, sen puolesta toimivalle asiamiehelle tai saantitodistusta käytettäessä postille. Yksityishenkilön on liitettävä postitse lähetettävään tilinavaushakemukseen sellainen oikeaksi todistettu jäljennös henkilökortista, ajokortista tai passista, jossa näkyy asiakkaan allekirjoitus, tai virkatodistus. Yhteisön on liitettävä hakemukseen voimassaoleva kaupparekisteri- tai sitä vastaava yhteisörekisteriote sekä yhtiöjärjestys tai yhteisön säännöt ja yhteisön päätös arvo-osuustilin avaamisesta. Yhteisön on liitettävä postitse lähetettävään tilinavaushakemukseen sellainen oikeaksi todistettu jäljennös hakemuksen allekirjoittajan henkilökortista, ajokortista tai passista, jossa näkyy allekirjoittajan allekirjoitus.

Arvopaperikeskus lähettää tilinavauksesta tai tilinavaushakemuksen hylkäämisestä tiedon asiakkaalle.

Tilinhaltijan on ilmoitettava Arvopaperikeskukselle välittömästi kirjallisesti osoite-, pankki- tilinnumero- ja muiden Arvopaperikeskukselle ilmoitettujen asiakastietojen muutoksista.

Arvopaperikeskuksella on oikeus oma-aloitteisesti saattaa asiakkaan osoitetiedot ajantasalle väestörekisterin tai muun virallisen luotettavan tahon kautta saatujen tietojen perusteella.

Tiliehdot

Arvo-osuustili lopetetaan tilinhaltijan kirjallisesta ilmoituksesta. Arvo-osuustili voidaan lopettaa ilman erillistä ilmoitusta, kun kuolinpesän osakkaat ovat siirtäneet kaikki arvo-osuudet pois tililtä tai kun tilinhaltijana ollut yhteisö on lakannut.

Arvopaperikeskus voi lopettaa arvo-osuustilin, jos tilillä ei ole ollut arvo-osuuksia viimeisen kahdentoista (12) kuukauden aikana. Tässä tapauksessa Arvopaperikeskus ilmoittaa jälkikäteen kirjallisesti tilin lopettamisesta.

VAROJEN ALKUPERÄ

Asiakas vakuuttaa, että sen arvo-osuustilille antamien varojen todelliseen luonteeseen tai alkuperään ei liity epäilyttäviä tai rikollisia piirteitä ja että kysymyksessä ei ole mainittujen varojen todellisen luonteen, alkuperän tai sijainnin tai niihin kohdistuvien määräämistöiden tai oikeuksien peittäminen tai häivyttäminen.

Mikäli Arvopaperikeskuksella on sille ilmoitettujen tietojen tai muutoin saamiensa tietojen perusteella syytä epäillä varojen alkuperään liittyvän epäilyttäviä piirteitä, on Arvopaperikeskus välittömästi oikeutettu keskeyttämään kyseessä olevan liiketoimen ja ilmoittamaan asiasta keskusrikospoliisin selvittelykeskukselle sekä antamaan selvittelykeskukselle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka saattavat olla merkityksellisiä epäilyn selvittämiseksi.

KOKO ARVO-OSUUSTILIN SIIRTO

Ennakoilmoitus asiakkaan arvo-osuustilin siirrosta toisen tilinhoitajayhteisön hoidettavaksi rinnastetaan tämän sopimuksen irtisanomiseen asiakkaan toimesta.

Arvopaperikeskus on oikeutettu ja velvollinen luovuttamaan voimassaolevien kirjausten perusteena olevista asiakirjoista pyydettyä valokopioita arvo-osuustilin vastaanottaneelle tilinhoitajayhteisölle.

Arvopaperikeskus pyrkii mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan avoimina olevat, kohdassa "Osingot ja muut suoritukset" mainitut toimenpiteet vielä senkin jälkeen, kun Arvopaperikeskus on vastaanottanut tilinsiirtoa koskevan ennakoilmoituksen. Arvopaperikeskus on oikeutettu, mutta ei velvollinen toteuttamaan nämä toimenpiteet, jos niitä koskeva määräaika on alkanut ennen kuin Arvopaperikeskus vastaanotti tilin siirtoa koskevan ennakoilmoituksen.

Arvo-osuustili, joka siirtyy toisesta tilinhoitajayhteisöstä Arvopaperikeskuksen hoidettavaksi, on asiakkaan käytettävissä vasta sen jälkeen, kun Arvopaperikeskus on lopullisesti vastaanottanut siirron kohteena olevan arvo-osuustilin.

Arvo-osuustilin siirto ei ole mahdollinen, jos tili on pantattu ja sille on kirjattu pantinhaltijan hakemuksesta siirtokielto. Tilin siirto ei ole myöskään mahdollinen Euroclear Finland Oy:n säännöissä mainituissa erityistilanteissa.

ASIAKKAAN REKLAMOINTIVELVOLLISUUS

Mikäli asiakas katsoo Arvopaperikeskuksen toimineen vastoin sopimusehtoja, asiakkaan on tehtävä huomautus Arvopaperikeskukselle 30 kalenteripäivän kuluessa saatuaan tiedon kyseisestä arvo-osuustiliin liittyvästä toimenpiteestä. Mikäli huomautusta ei anneta tämän ajan kuluessa, katsotaan asiakkaan hyväksyneen toimenpiteen.

ARVO-OSUUSTILISTÄ PERITTÄVÄT MAKSUT

Arvo-osuustilin pitämisestä ja tilille tehtävistä kirjauksista perittävät maksut määräytyvät Arvopaperikeskuksen kulloinkin voimassa olevan palveluhinnaston mukaisesti.

Arvo-osuustilin peruspalvelut ovat suomalaisten osakkeiden, optioiden ja optiolainojen, vaihtovelkakirjalainojen sekä osuuskuntien osuuksien osalta yksityishenkilöille maksuttomia.

Tilinhaltija on vastuussa maksuista myös silloin, kun kirjauksen hakijana on joku muu. Ensisijaisesti maksu kuitenkin peritään hakijalta.

Jos tilinhaltija jättää maksamatta Arvopaperikeskukselle tilin pitämisestä johtuvia maksuja tai perimiskuluja, Arvopaperikeskuksella on saataviensa turvaamiseksi myyntivaltaainen pidätysoikeus arvo-osuustilille kirjattuihin arvo-osuuksiin. Tämän oikeutensa turvaamiseksi Arvopaperikeskuksella on oikeus kirjata tilille luovutusrajoitus.

ULKOMAISET ARVO-OSUUDET

Ulkomaisten arvo-osuuksien kirjaaminen arvo-osuustilille edellyttää, että ko. ulkomaisia arvo-osuuksia käsitellään Suomen arvo-osuusjärjestelmässä.

Ulkomaisiin arvo-osuuksiin sovelletaan ensisijaisesti tämän kohdan ehtoja. Muita ehtoja sovelletaan ulkomaisiin arvo-osuuksiin sikäli kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän kohdan ehtojen kanssa. Tiliehtojen kohtaa "Osingot ja muut suoritukset" ei kuitenkaan sovelleta ulkomaisiin arvo-osuuksiin. Kohtaa "Osakeanti, sulautuminen, jakautuminen tai muu yhtiön päätämä toimenpide" sovelletaan lisäyksenä, että Arvopaperikeskus ei vastaa siitä, että se saa ko. kohdassa mainitut tiedot eikä siitä, että se ehtii toimittaa tiedot tilinhaltijalle ajoissa. Toimenpiteen suorittaminen perustuu aina ulkomaisen arvopaperikeskuksen antamiin ohjeisiin.

Arvopaperikeskus ohjaa osingot ja muut suoritukset ulkomaisista arvo-osuuksista tilinhaltijan ilmoittamalle suomalaiselle pankkitilille tai jakeluosoitteeseen mahdollisimman pian sen jälkeen, kun maksu on kirjattu Arvopaperikeskuksen pankkitilille. Maksettavista tuotoista peritään vero, jos verosäännökset sitä edellyttävät.

SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA

Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Asiakas voi irtisanoa sopimuksen päättyväksi viiden (5) pankkipäivän kuluttua siitä, kun irtisanominen on tullut Arvopaperikeskuksen tietoon.

Mikäli asiakas ei huomautuksista huolimatta noudata tilisopimusta ja suorita arvo-osuustiliin liittyviä maksu- ja muita velvollisuuksia, Arvopaperikeskuksella on oikeus irtisanoa sopimus päättyväksi kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun irtisanominen on tullut asiakkaan tietoon.

Arvo-osuustilillä olevat arvo-osuudet siirretään asiakkaan osoittamalle toiselle arvo-osuustilille sopimuksen päättymisen jälkeen, mikäli hän on suorittanut arvo-osuustiliin ja arvo-osuuksiin liittyvät palkkiot ja maksut.

Mikäli asiakas ei tiedusteluista huolimatta osoita arvo-osuustiliä, jonne arvo-osuudet tulisi siirtää, Arvo-

Tiliehdot

paperikeskus menettelee tavalla, joka on säädetty laissa elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine (688/1988). Tällöin Arvopaperikeskus tilittää tilinhaltijalle varat, jotka jäävät jäljelle Arvopaperikeskuksen saatavien ja kulujen jälkeen.

ARVOPAPERIKESKUKSEN ILMOITUKSET TILINHALTIJALLE

Arvopaperikeskuksen lähettämän kirjallisen ilmoituksen katsotaan saapuneen tilinhaltijalle viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä lähettämisen jälkeen.

YLIVOIMAINEN ESTE

Arvopaperikeskus ei vastaa vahingosta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä tai vastaavasta syystä johtuvasta Arvopaperikeskuksen toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

TILIEHTOJEN MUUTTAMINEN

Arvopaperikeskus ilmoittaa tiliehtojen muutoksista kirjallisesti tilinhaltijalle. Muutos tulee voimaan sen kalenterikuukauden alusta, joka lähinnä alkaa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettamisestä tilinhaltijalle. Mikäli asiakas ei hyväksy muutosta, hänen tulee kirjallisesti irtisanoa sopimus ennen muutoksen voimaantuloa.

Maksun korotuksen Arvopaperikeskus ilmoittaa palveluhinnastossaan. Muutos tulee voimaan sen kalenterikuukauden alusta, joka lähinnä alkaa kuukauden kuluttua siitä, kun korotus on julkaistu palveluhinnastossa.

SOVELLETTAVA LAKI JA RIITOJEN RATKAISEMINEN

Näiden tiliehtojen mukaiseen sopimussuhteeseen sovelletaan Suomen lakia.

Sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa. Henkilöasiakkaalla on kuitenkin oikeus nostaa kanne kotipaikkansa käräjäoikeudessa, mikäli asiakkaan kotipaikka on Suomessa.

Jos tiliehtojen erikielisten versioiden välillä on eroja, suomenkieliset ehdot ovat ratkaisevat.